

Fases i metodologia del Pla d'Acció local de convivència i pau municipal

El primer pas serà obtenir un panorama o una radiografia de les diverses violències presents en un municipi concret, ja siguin directes, estructurals o culturals, que afecten els habitants d'aquesta localitat. Per a això serà necessària l'elaboració d'una Diagnosi sobre les violències al municipi.

El segon pas serà, a partir de la Diagnosi, elaborar tot un seguit de propostes per fer front a les mateixes. El que proporcionarà un Pla d'Acció Local.

El tercer pas serà prioritzar, concretar i temporalitzar les accions a dur a terme i el seu posterior seguiment i avaluació.

Metodologia per elaborar la diagnosi

La metodologia proposada és integral, combinant informació quantitativa i qualitativa, i per descomptat participativa, incloent a les persones com a protagonistes de el coneixement en totes les fases del procés del diagnòstic, des de la planificació fins la devolució dels resultats.

Les tècniques de recerca per a l'elaboració d'un diagnòstic en els municipis, han de ser adaptades a cada context, característiques i necessitats locals. La metodologia integral i participativa en la qual es fonamenta el diagnòstic inclou les següents tècniques de recerca bàsiques:

Anàlisi documental i estadístic. Recopilar informació de documents i estadístiques que té l'ajuntament, del padró municipal, de plans locals, plans directors o plans estratègics, estadístiques de la Policia, la Guàrdia Urbana / Polícies municipals o de les trucades a l'112, estadístiques d'enquestes d'opinió a la població si n'hi ha. Altres fonts no oficials provinents d'organitzacions civils o socials poden ser les ONG de defensa de drets o d'immigrants, Càritas, organitzacions de dones, associacions de veïns o organitzacions de les diverses confessions religioses, etc.

Observació participant. Observar per detectar les violències i els elements de construcció de pau, participant en la vida de la ciutat. És molt útil en la fase d'identificació d'informants clau, però cal realitzar-la en tot el procés. Es tracta d'una tècnica antropològica que permet que el procés d'investigació es configuri com obert, dinàmic i dialèctic.

Entrevistes semi-estructurades. Recopilar informació, visions i percepcions entrevistant a responsables polítics, regidors, tècnics responsables, responsables d'organitzacions civils, socials del municipi o mestres, professors o metges de l'ambulatori o hospital. En definitiva, persones que aportin una visió global de ciutat i possibiliten aprofundir en algunes temàtiques objecte d'estudi.

Audició. Un mètode d'investigació participativa i flexible, orientada cap a la transformació social i la creació de vincles en la comunitat (ciutadania, recursos tècnics i representants de l'administració). Es basa en l'escolta activa, donant autonomia i protagonisme a les persones que poden aportar una visió territorial extensa, alhora que les manifestacions locals de les diverses violències detectades en el seu entorn més proper (districte o barri). Aporten percepcions, vivències i opinions que no són representatives, sinó significatives i que cal triangular amb les entrevistes i anàlisi documental. Les seves tècniques són:

- Col·loquis individuals (a persones amb diversos perfils a cada barri)
- Col·loquis grupals (poden ser temàtics, tenen, també, funció de devolució dels primers resultats sorgits en els col·loquis individuals).

Espais de reflexió i anàlisi col·lectiu:

- Tallers (amb professionals, membres d'entitats socials, tècnics municipals, etc ...). Podria complementar-se amb altres tècniques d'anàlisi col·lectiu com a grups de diàlegs o grups focals temàtics.
- Seminaris (amb investigadors i experts acadèmics). Podria complementar-se amb grups DELPHI d'experts.
- Jornades de validació (amb tots els participants). Podrien aplicar-se tècniques de Diàlegs públics, Open Space o reunions comunitàries

El Pla de Treball per realitzar un diagnòstic de les violències i de el patrimoni de pau en un municipi inclou les següents etapes de treball:

- Constitució d'un Equip Coordinador del Procés (amb representants de l'administració, de l'acadèmia, d'entitats locals, etc ...) que de cobertura institucional, assumeixi, planifiqui, posi en marxa i de seguiment a el procés
- Constitució dels equips de treball:
 - Equip d'Anàlisi Documental i Estadístic
 - Equip d'Execució del Treball de Camp
 - Equip de Redacció de l'Informe Final del Diagnòstic
- Formació dels equips de treball (guió i tècniques d'entrevistes, audicions, dinamització de tallers, redacció de l'Informe de Diagnòstic)
- Creació d'un Fitxer d'Actors Clau (a ser seleccionats per a les entrevistes i audicions)
- Planificació i realització de les entrevistes, audicions, tallers, seminaris, etc ...
- Triangulació i anàlisi dels primers resultats per identificar tipus de violències i nusos crítics, iniciatives de construcció de pau existents, riscos i oportunitats.
- Jornades de validació.

- Anàlisi i elaboració de l'Informe Final de Diagnòstic, que inclogui propostes i recomanacions per a un Pla d'Acció.

Pla de treball

Fase I: Presentació del treball

Als tècnics municipal i societat civil, explicant la finalitat, els objectius i la metodologia que es farà servir.

Constitució de les diferents Comissions: Equip Coordinador, Equip d'execució de la diagnosi, Equip de sistematització i Comitè de seguiment.

Fase II: elaboració de prediagnosi

Prediagnosi amb els tècnics municipals
Prediagnosi amb la societat civil

Elaboració de la diagnosi

Fase III: Aprovació de la diagnosi

Amb polítics i tècnics municipals
Amb la societat civil

Fase IV: Elaboració d'un pla d'acció municipal

Amb els tècnics municipals
Amb la societat civil

Elaboració d'un pla d'actuacions

Fase V: Aprovació del Pla d'acció i establiment de prioritats de legislatura

(cal establir indicadors de seguiment/ avaluació)

Amb tècnics municipals
Amb societat civil

Fase VI: Seguiment del pla de legislatura